

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 20**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU:****Đọc kỹ văn bản sau và trả lời câu hỏi:**

... Tôi vội vàng nhét vào trong chiếc túi cấp dưỡng nhỏ nhem của chị một chiếc phong bì niêm rất cẩn thận.

Suốt buổi trưa, tôi đã mượn giấy bút biên cho Nguyệt lá thư đầu tiên. Ra đến rừng vắng lẽ, tôi chưa về chỗ giấu xe vội mà men ra bờ sông ngoài cầu. Con sông miền Tây in đầy bóng núi xanh thẫm, hai bên bờ cỏ lau chen với hồ bom. Chiếc cầu bị cắt làm đôi như một nhát rìu phang rất ngọt. Ba nhịp phía bên này đổ sập xuống, những phiến đá xanh lớn rơi ngổn ngang dưới lòng sông, chỉ còn hai hàng trụ đứng trợ vơ giữa trời.

Tôi đứng bên bờ sông, giữa cảnh một chiếc cầu đổ và lại tự hỏi: Qua bấy nhiêu năm tháng sống giữa bom đạn và cảnh tàn phá những cái quý giá do chính bàn tay mình xây dựng nên, vậy mà Nguyệt vẫn không quên tôi sao? Trong tâm hồn người con gái nhỏ bé, tình yêu và niềm tin mãnh liệt vào cuộc sống, cái sợi chỉ xanh óng ánh ấy, bao nhiêu bom đạn giội xuống cũng không hề đứt, không thể nào tàn phá nổi ư?

(Trích Mảnh trăngcuối rừng, Nguyễn Minh Châu - Truyện ngắn, NXB Văn học, Hà Nội, 2003, tr. 62)

Câu 1: Xác định ngôi kể trong đoạn trích.

Câu 2: Trong đoạn trích, tác giả đã chọn những chi tiết nào để tả cây cầu?

Câu 3 : Nêu tác dụng của biện pháp tu từ ẩn dụ trong câu văn: “Trong tâm hồn người con gái nhỏ bé, tình yêu và niềm tin mãnh liệt vào cuộc sống, cái sợi chỉ xanh óng ánh ấy, bao nhiêu bom đạn giội xuống cũng không hề đứt, không thể nào tàn phá nổi ư?”.

Câu 4: Anh/chị hãy nêu nhận xét về tư tưởng của nhà văn thể hiện qua đoạn trích.

II. LÀM VĂN

Câu 1: Anh/Chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về vai trò của niềm tin trong cuộc sống.

Câu 2:

Phân tích diễn biến tâm trạng của bà cụ Tứ được nhà văn Kim Lân thể hiện trong đoạn trích sau:

Bà lão cúi đầu nín lặng. Bà lão hiểu rồi. Lòng người mẹ nghèo khổ ấy còn hiểu ra biết bao nhiêu cơ sự, vừa ai oán vừa xót thương cho số kiếp đứa con mình. Chao ôi, người ta dựng vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con để cái mở mặt sau này. Còn mình thì... Trong kẽ mắt kèm nhèm của bà rỉ xuống hai dòng nước mắt... Biết rằng chúng nó có nuôi nổi nhau sống qua được cơn đói khát này không.

Bà lão khẽ thở dài ngửng lên, đăm đăm nhìn người đàn bà. Thị cúi mặt xuống, tay vân vê tà áo đã rách bợt.

Bà lão nhìn thị và bà nghĩ : Người ta có gặp bước khó khăn, đời khổ này, người ta mới lấy đến con mình. Mà con mình mới có vợ được... Thôi thì bỗ phận bà là mẹ, bà đã chẳng lo lắng được cho con... May ra mà qua khỏi được cái tao đoạn này thì thằng con bà cũng có vợ, nó yên bề nó, chẳng may ông giờ bắt chết cũng phải chịu chứ biết thế nào mà lo cho hết được? Bà lão khẽ dặng háng một tiếng, nhẹ nhàng nói với “nàng dâu mới”:

- Ủ, thôi thì các con đã phải duyên phải kiếp với nhau, u cũng mừng lòng...

(Trích Vợ nhặt - Kim Lân, Ngữ văn 12, tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2018, tr.28-29)

-----Hết-----

- *Học sinh không được sử dụng tài liệu.*

- *Giám thị không giải thích gì thêm.*

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Đáp án**

Câu 1: Xác định ngôi kể trong đoạn trích.

Phương pháp:

Vận dụng những kiến thức đã học về ngôi kể.

Lời giải chi tiết:

Ngôi kể: ngôi thứ nhất.

Câu 2: Trong đoạn trích, tác giả đã chọn những chi tiết nào để tả cây cầu?

Phương pháp:

Đọc, tìm ý.

Lời giải chi tiết:

Những chi tiết tả cây cầu:

- + Bị cắt làm đôi như một nhát rìu phang rất ngọt.
- + Ba nhịp phía bên này đổ sập xuống, những phiến đá xanh lớn rơi ngổn ngang dưới lòng sông.
- + Hai hàng trụ đứng trơ vơ giữa trời.
- + Chiếc cầu đổ.

Câu 3 : Nêu tác dụng của biện pháp tu từ ẩn dụ trong câu văn: “Trong tâm hồn người con gái nhỏ bé, tình yêu và niềm tin mãnh liệt vào cuộc sống, cái sợi chỉ xanh óng ánh ấy, bao nhiêu bom đạn giội xuống cũng không hề đứt, không thể nào tàn phá nổi ư?”.

Phương pháp:

Phân tích, tổng hợp.

Lời giải chi tiết:

- Hình ảnh ẩn dụ: sợi chỉ xanh óng ánh.
- Tác dụng:

- + Diễn tả vẻ đẹp tình yêu và niềm tin mãnh liệt vào cuộc sống của cô gái (nhân vật Nguyệt).
- + Làm tăng tính gợi hình, gợi cảm cho câu văn.

Câu 4: Anh/chị hãy nêu nhận xét về tư tưởng của nhà văn thể hiện qua đoạn trích.

Phương pháp:

Phân tích, tổng hợp.

Lời giải chi tiết:

- Nhận xét về tư tưởng của nhà văn:
- + Ngợi ca vẻ đẹp tâm hồn tuổi trẻ những năm chống Mĩ cứu nước;
- + Khẳng định sự sống bất diệt.

PHẦN II – LÀM VĂN (4 điểm)

Câu 1: Anh/Chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về vai trò của niềm tin trong cuộc sống.

Phương pháp

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập một văn bản nghị luận xã hội.

Lời giải chi tiết

- * Nêu vấn đề nghị luận: Vai trò của niềm tin.
- * Phân tích, bàn luận:
- Niềm tin là đặt sự tin tưởng một cách tích cực vào ai đó hoặc sự việc nào đó.

- Niềm tin tạo động lực giúp con người hoàn thành những công việc dù khó khăn nhất, đôi khi là nằm ngoài khả năng của họ;
- Là năng lượng tiếp sức cho con người trên con đường chạm tới ước mơ, hoàn thành lí tưởng của cuộc đời.
- Niềm tin còn là cơ sở để gây dựng những mối quan hệ tốt đẹp giữa con người với con người trong cuộc sống.

* Bàn luận mở rộng.

Câu 2

Phân tích diễn biến tâm trạng của bà cụ Tứ được nhà văn Kim Lân thể hiện trong đoạn trích sau:

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,...) để tạo lập văn bản.

Lời giải chi tiết:

(*) Yêu cầu về hình thức:

- Thí sinh biết kết hợp kiến thức và kĩ năng làm nghị luận xã hội để tạo lập văn bản.
- Bài viết phải có bố cục đầy đủ, rõ ràng; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.

(*) Yêu cầu về nội dung:

a) Mở bài

- Giới thiệu tác giả Kim Lân, tác phẩm Vợ nhặt.
- Nêu vấn đề nghị luận: Diễn biến tâm trạng của bà cụ Tứ được nhà văn Kim Lân thể hiện trong đoạn trích

b) Thân bài:

* Phân tích diễn biến tâm trạng bà cụ Tứ:

- Trước việc người con trai lấy vợ trong thời buổi đói khát và chết chóc, tâm trạng bà hết sức phức tạp, đan xen nhiều cảm xúc:

+ Bà ai oán xót thương: người ta dựng vợ gả chồng... Còn mình thì...

→ Bà đã khóc.

+ Bà lo lắng biết rằng chúng nó có nuôi nổi nhau...

+ Bà thấu hiểu: người ta có gặp bước khó khăn, đói khổ này, người ta mới lấy đến con mình...

→ Biết ơn và coi “nàng dâu mới” là ân nhân của gia đình.

+ Bà vui mừng, đồng tình với khát vọng hạnh phúc của các con: Ừ, thôi thì các con đã phải duyên phải kiếp với nhau, u cũng mừng lòng...

+ Diễn biến tâm trạng nhân vật được thể hiện qua ngôi bút miêu tả tâm lí tinh tế; ngôn ngữ tự nhiên, sinh động, giàu tính biểu cảm...

* Đánh giá:

- Diễn biến tâm trạng bà cụ Tứ thể hiện tấm lòng thương con của một người mẹ cùng vẻ đẹp của tình người nhân hậu, vị tha.

- Diễn biến tâm trạng bà cụ Tứ góp phần thể hiện tài năng và tư tưởng nhân đạo của nhà văn Kim Lân.

c. Kết bài:

Khái quát giá trị nội dung, giá trị nghệ thuật.